

มหาวิทยาลัยทักษิณ
รับ..... 2669..... วันที่ 25 มิ.ย. 2564
เวลา 15.55 น.

ที่ อว ๐๒๐๑.๒/ว ๔๒๙๖

ถึง มหาวิทยาลัยทักษิณ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอส่งสำเนาหนังสือคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ นร ๐๑๐๗/ว๓๓๗ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แจ้งดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติตามนโยบายข้อสั่งการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐๒ ๓๓๓ ๓๗๐๐ ต่อ ๔๐๔๔

โทรสาร ๐๒ ๓๓๓ ๓๘๓๙ (ชาคริช)

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
เลขรับ 3074
วันที่ ๒๕ มี.ค. ๒๕๖๔
เวลา 14:38 น.

ที่ นร ๐๑๐๗/ว ศกคท

กองกฎหมาย
รับที่ 188/64
วันที่ 26 มี.ค. ๒๕๖๔
เวลา 13.13 น.

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ
เพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แจ้งดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ
เรียน ปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

อ้างถึง หนังสือคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๑๗๔ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒. สำเนาหนังสือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ นร ๐๑๐๗/๕๔ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๓
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๖๗๘๕ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้เชิญหน่วยงานของท่านเข้าร่วมชี้แจงและซักซ้อมแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เกิดความสะดวกในการสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ อปท. ในการเข้าสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ในพื้นที่...

ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นการทั่วไป ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีมติเห็นชอบตามมติ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปแล้ว

ต่อมาคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีมติดังนี้

๑. รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจ และจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ตามมติ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ของ อปท. ดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

ทั้งนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

☐ กอก.	☐ กคอ.
☐ กอม.	☐ กอผ.
☐ กกต.	☐ กปว.
☐ กขค.	☐ กสค.
☐ กรข.	☐ กสป.
☒ กก.	

ขอแสดงความนับถือ

พณีน บัวเกิด

(นางสาวพิมพินารา บัวเกิด)

อนุกรรมการและเลขานุการ

ว.ท.๗๗๓	กฎหมาย
รับที่.....	๕๕๗
วันที่.....	๒๒ เม.ย. ๒๕๖๔
รับที่.....	เวลา ๑๕.๑๐

ฝ่ายเลขานุการฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๐๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๔๐

นางสาวพณีน บัวเกิด
๒ เม.ย. ๖๔

๒/๔/๖๔

รายงานการประชุม

คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๑๐๘ อรรถไกรวัลย์

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ		ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงมณี เลาวกุล		อนุกรรมการ
๓. นายพหล เก้าเอี้ยน	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ
๔. นางสาวรัชนีวรรณ แสงสาคร	กรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๕. นายฐานัญพงษ์ สุขสมศักดิ์	กรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
๖. นายอุปราช พันธุ์ภักดี	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๗. นางจิรพัฒน์ เขียวพานิช	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๘. นายโอฬาร อัครพลังกุล	กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๙. นางบุญศรี สุปัทมนโมลี	เมืองพัทยา	อนุกรรมการ
๑๐. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑๑. นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๒. นายจรัญ วงศ์สวัสดิ์	สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๓. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๔. นายพิชัย ชัยสัมฤทธิ์โชค	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวเพ็ญพรรณ เจริญพงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางสาวธิดา เบ็ญจวรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติการ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นางสาวภาวิณี ช่วยประคอง	ติดภารกิจ
๒. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ติดภารกิจ
๓. ผู้แทนสำนักงบประมาณ	ติดราชการ
๔. ผู้แทนกรมที่ดิน	ติดราชการ
๕. ผู้แทนสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวธีรภา ธีรรัตนสถิต	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๒. นายธณัฐ พวงนวม	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๓. นายชินทร์ สัจจามัน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๔. นางสาวศิริวรรณ วงษ์อ่อน	กรมธนารักษ์
๕. นางสาวนิชาศา แท่งเพชร	เมืองพัทยา
๖. นางสาวนิศาชล ชนะคช	กรุงเทพมหานคร
๗. นายศรชัย จากที่	กรุงเทพมหานคร
๘. นางสาวอรดี พรหมดำ	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๙. นายดำรงเดช ผลเดช	สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
๑๐. นางสาวสิริภากร สระทองจันทร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๑. นายชัยวัฒน์ นุชคง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ (ถ้ามี)

ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๑. คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีการเสนอให้มีการพิจารณาหามาตรการฟื้นฟู เยียวยาช่วงสถานการณ์โรคโควิด 19 เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีบทบาทในการดูแลคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจชุมชน และเพื่อเป็นการดำเนินการคู่ขนานไปกับนโยบายรัฐบาลในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ จึงมีมติมอบหมายรองศาสตราจารย์ วีระศักดิ์ เครือเทพ ไร่ไปหาคณะทำงานเพื่อร่วมพิจารณากำหนดขอบเขตภารกิจของ อปท. ในการให้บริการประชาชนในท้องถิ่นให้รองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปภายใต้วิถีชีวิตใหม่ (New Normal) และมีมติ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๗ หน่วยงาน แบ่งเป็นครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ รวม ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, การรถไฟแห่งประเทศไทย, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, การเคหะแห่งชาติ, กรมท่าอากาศยาน, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ รวม ๕ กลุ่ม ๒๕ หน่วยงาน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กรมส่งเสริมสหกรณ์, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, กระทรวงสาธารณสุข, กรมป่าไม้, กรมชลประทาน, กรมเจ้าท่า, กรมสรรพากร, สำนักงานศาลยุติธรรม, สำนักงานศาลปกครอง, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน), และธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ การรถไฟแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๓ กองทัพบก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพไทย, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ, และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กลุ่มที่ ๕ กรมท่าอากาศยาน, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารแห่งประเทศไทย, และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ที่ประชุมมีมติ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดสรุปแนวทางและวิธีปฏิบัติให้สมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคมและ สถ. เพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เรียบร้อยแล้ว ซึ่ง สถ. และ สศค. พิจารณาปรับปรุงแก้ไขสรุปแนวทางดังกล่าวแล้ว

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นสมควร เสนอคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาให้เสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาเห็นชอบ ดังนี้

๑. แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ และสมาคม อบท. ทั้ง ๓ แห่งถือปฏิบัติต่อไป

๒. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และกำชับให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๓. เนื่องจากการเข้าสำรวจและการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสามารถดำเนินการควบคู่กับการสำรวจภาษีป้าย ดังนั้น เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของ อปท. ควรให้กระทรวงมหาดไทย มีหนังสือชักชวนให้ อปท. สำรวจข้อมูลภาษีป้ายควบคู่ไปกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ประธาน กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยไม่ได้มีเพียงศูนย์ฝึกโรงแรมเท่านั้น แต่มีลักษณะการนำพื้นที่ในมหาวิทยาลัยไปหารายได้ด้วย ดังนั้น ขอให้ฝ่ายเลขานุการปรับเพิ่มเติมข้อความในข้อ ๑๔ เป็นหากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย และเพิ่มข้อมูลหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมชี้แจง แต่ไม่มีประเด็นคำถาม เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

นายธัญญพงษ์ สุขสมศักดิ์ ผู้แทนกรมธนารักษ์ กล่าวว่า กรณีการนำที่ราชพัสดุไปจัดหาประโยชน์ กฎหมายมีการกำหนดให้ผู้เช่าเป็นผู้เสียภาษีโดยตรง ปัจจุบันมีแนวทางปฏิบัติ ๒ แนวทาง คือ แนวทางที่ ๑ ให้ท้องถิ่นสำรวจและแจ้งตรง และแนวทางที่ ๒ แจ้งมายังกระทรวงการคลังเพื่อดำเนินการให้ กรณีมีการค้างชำระภาษี กรมธนารักษ์มีมาตรการเร่งรัดและติดตามอยู่แล้ว และพยายามไม่ให้มีการค้างชำระภาษี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงมณี เลาวกุล กล่าวว่า ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีการกำหนดไว้ว่าคนที่ครอบครอง หรือทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐมีหน้าที่เสียภาษี ฉะนั้น คนที่มีหน้าที่เสียภาษีไม่ใช่หน่วยงานรัฐ แต่เป็นคนเช่าครอบครองทำประโยชน์ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษี ซึ่งกรณีที่วัดนำพื้นที่ไปหารายได้นั้น จึงต้องไปพิจารณาภายหลังว่าต้องทำอะไร ท้องถิ่นมีแนวทางไหน และมีเทคนิคใดที่พอจะดำเนินการได้บ้าง

นางบุญศรี สุปัทพนโมลี ผู้แทนเมืองพัทยา กล่าวว่า เมืองพัทยาได้ประเมินและแจ้งประเมินภาษีวัดที่นำที่ดินของวัดไปหารายได้ แต่วัดไม่ได้ชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่กำหนดให้ผู้ที่เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินเป็นผู้ชำระภาษีทำให้มีปัญหาในการจัดเก็บภาษีจากวัด ทั้งนี้ หากวัดไม่จ่ายภาษีจะต้องแจ้งสำนักงานที่ดินเพื่อทำการอายัดที่ดิน

นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด ผู้อำนวยการส่วนกระจายอำนาจด้านการเงินการคลัง กล่าวว่าตามข้อสังเกตของเมืองพัทยาในกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ทำหน้าที่วินิจฉัยและให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาในการจัดเก็บภาษี ดังนั้น เมืองพัทยาคควรนำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาว่า กรณีที่ไม่สามารถจัดเก็บภาษีที่ดินของวัดในส่วนที่ทำประโยชน์ได้ จะดำเนินการอย่างไร

นายพหล เก้าเอี้ยน ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กล่าวว่า หากเจ้าของที่ดินคือวัดไม่ได้ชำระภาษียกก็ต้องไประงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม สำหรับสิ่งปลูกสร้างต้องพิจารณาว่า ใครมาใช้ที่ดิน

ของรัฐ ต้องสืบว่า มีที่ดินที่ใดบ้าง ถ้าสืบแล้วไม่เจอก็ไม่สามารถไประงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของ คน ๆ นั้นได้ เพราะไม่ได้ใช้ที่ดินในส่วนนี้ จึงต้องไปสืบทรัพย์สินในส่วนอื่นเพื่อดำเนินการยึดอายัด

นางจิรพัฒน์ เจริญพานิช ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า กรณีภาษีของ ท้องถิ่นค้างชำระ ที่ผ่านมามีการกำหนดว่า เมื่อครบกำหนดแล้วให้ท้องถิ่นแจ้งไปยังสำนักงานที่ดินเพื่อระงับการ จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนี้มีเจตนาเพื่อเพิ่มมาตรการในการบังคับ ชำระภาษี มีกรณีเทศบาลเมืองไผ่เชิงหรือมาที่ สก. ว่า มีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเช่าที่ของวัดเพื่อจัดทำสำนักงาน และมีร้านค้ามาเช่าที่เพื่อขายของจะทำอย่างไร เพราะที่ผ่านมาวัดมีแต่เก็บรายได้อย่างเดียว จึงได้แนะนำในเชิง การบริหารว่า ต้องให้ผู้ค้าจ่ายภาษีให้กับวัดและให้วัดออกใบเสร็จให้ เพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหาระหว่างท้องถิ่นกับวัด

ประธาน กล่าวว่า ในทางกฎหมายวัดถือเป็นนิติบุคคล ในอนาคตอาจจะมีการฟ้องร้อง เรื่องภาษี ดังนั้น จึงควรมีแนวปฏิบัติโดยขอความร่วมมือผู้ที่เกี่ยวข้องที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันให้ชำระภาษีก่อน โดย อาจจะชำระเอง หรือผู้เช่าเป็นผู้ชำระ ซึ่งต้องพิจารณากันไปตามแต่ละกรณี

นางจิรพัฒน์ เจริญพานิช ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า เรื่องการ สืบรวจและการจัดเก็บภาษี กระทรวงมหาดไทยมีการซักซ้อมการปฏิบัติของ อปท. อยู่แล้ว โดยมีระเบียบรองรับ และเป็น การสำรวจภาษีที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

นายจรัญ วงศ์สวัสดิ์ ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย กล่าวว่า เห็นด้วย ว่าควรมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานในพื้นที่ หรือต้นสังกัด เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้รับทราบ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างท้องถิ่นกับวัด

นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด ผู้อำนวยการส่วนกระจายอำนาจด้านการเงินการคลัง กล่าวว่า เห็นควรตัดข้อ ๒.๓ ออก เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน เนื่องจาก สก. ได้ดำเนินการซักซ้อมความเข้าใจกับ ท้องถิ่นแล้ว

นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวว่า หลังจากที่คุณอนุกรรมการฯ ได้สรุปแนวทางแล้ว และเสนอ ก.ก.ถ. ให้ความเห็นชอบ ใครจะเป็นผู้แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติฯ เพื่อให้มีผลใช้บังคับกับทุกหน่วยงาน ซึ่งจะต้องเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณา จึงควรกำหนดมาตรการที่ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย เช่น หน่วยงานที่จะต้อง เสียภาษีที่มีทรัพย์สิน ให้เช่า หรือหน่วยงานในกำกับให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งต้องระบุให้ชัดเจนว่าในแต่ละเรื่อง หน่วยงานใดต้องรับผิดชอบไปดำเนินการ

นายชินทร์ สัจจามัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า กระบวนการจัดเก็บ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในมาตรา ๑๖ (๒) กฎหมายได้กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งมีหน้าที่ให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนั้น เห็นว่าการดำเนินการ แจ้งให้ท้องถิ่นปฏิบัติได้จะต้องมีช่องทางในกระบวนการตามกฎหมาย จึงควรจะต้องผ่านคณะกรรมการฯ แต่หาก จะลดขั้นตอนลงก็ให้เสนอคณะกรรมการฯ วินิจฉัยเห็นชอบข้อเสนอของหน่วยงาน

มติที่ประชุม มอบฝ่ายเลขานุการปรับปรุงเพิ่มเติมข้อความในข้อ ๑๔ เป็นหากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย และเพิ่มข้อมูลหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมชี้แจง แต่ไม่มีประเด็นคำถามแล้วเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาเห็นชอบ ดังนี้

๑. แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๒. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๓. เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบตามข้อ ๒

๔.๒ แนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ลดลงเนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานว่า ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้ สก. ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนรายการใหม่เพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต. ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้แจ้งสำนักงบประมาณ (สงป.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สก.) ให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ฝ่ายเลขานุการได้เสนอแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่มีรายได้ลดลงเมื่อเทียบกับรายได้เดิมที่ได้รับจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่เป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

๑. ระยะเร่งด่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ สก. รวบรวมตัวเลขการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ อปท. ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นตัวเลขจัดเก็บจริง และเสนอขอความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้ใช้งบประมาณรายจ่าย งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นในการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้จำนวน ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท หรือตามตัวเลขจัดเก็บจริงภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ โดยจัดสรรเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ท้องถิ่นที่มีรายได้ลดลงจากการได้รับผลกระทบจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ เท่านั้น

๒. ระยะต่อไป ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ปีถัดไป ให้สำนักงบประมาณกำหนดรายการเงินอุดหนุนทั่วไปรายการใหม่เพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่มีรายได้ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ตามมติ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่เห็นชอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้ สก. เสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต.

๒.๒.๒ ให้กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เสนอดังงบประมาณเงินอุดหนุน เพื่อชดเชยรายได้ตามที่ได้รับผลกระทบ สำหรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดผลกระทบจากรายได้ที่ลดลง

ทั้งนี้ ควรนำเงินสะสมของ อบท. แต่ละแห่ง มาประกอบการพิจารณาในการชดเชย รายได้ด้วย

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

เรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ

เรื่องที่ ๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาภาษีรถยนต์ที่ค้างชำระให้แก่ อบท.

การแก้ไขปัญหาภาษีรถยนต์ที่ค้างชำระให้แก่ อบท. ซึ่งมีอยู่จำนวน ๖,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ฝ่ายเลขานุการได้มีหนังสือถึงกรมการขนส่งทางบก เพื่อพิจารณาร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงนามร่วมกัน โดย อบจ. เป็นหน่วยรับข้อมูลผู้ค้างชำระภาษีรถยนต์จากระบบ จดทะเบียนของกรมการขนส่งทางบก ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอกรมการขนส่งทางบกพิจารณาร่างบันทึกข้อตกลงดังกล่าว

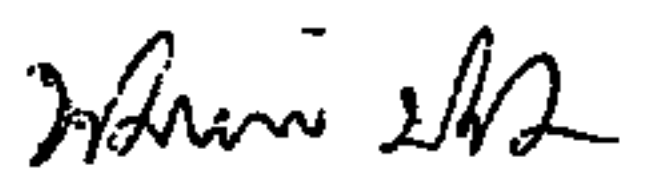
นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน ผู้แทนสมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย กล่าวว่า สมาคม อบจ.ฯ ได้นำเรื่อง บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เสนอที่ประชุมคณะกรรมการสมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบแล้ว

เรื่องที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำรุง อบจ. จากผู้พักในโรงแรม

ฝ่ายเลขานุการได้มีหนังสือขอเข้าพบอธิบดีกรมสรรพากร เพื่อหาหารือแนวทางการเพิ่ม ศักยภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำรุง อบจ. โดยการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง อบจ. และกรมสรรพากร ขณะนี้ อยู่ระหว่างนัดหมายวันเข้าพบกับอธิบดีกรมสรรพากร

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.

นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด

อนุกรรมการและเลขานุการ

ผู้จัดรายงานการประชุม

ที่ นร ๐๑๐๗/๕๗

คณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บ
ข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๖๒๒๓
ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓. สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจ
และจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจมาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ
เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม)
กำกับการบริหารราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง
อันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการผลประโยชน์
ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี พระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ ได้มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาและมีผล
ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ และได้เริ่มจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓

๑.๒ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ แล้ว โดยเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำ
การสำรวจ จัดทำบัญชี และประเมินภาษีตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด และเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีเวลาดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการ
จังหวัด เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ เป็นการทั่วไป

เป็นระยะ...

เป็นระยะเวลา ๔ เดือนสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากเดิมที่ต้องชำระภาษีภายในเดือนเมษายนเป็นเดือนสิงหาคม ผ่อนชำระภาษีแบ่งเป็น ๓ งวด ดังนี้ งวดที่ ๑ ภายในเดือนเมษายน เป็นภายในเดือนสิงหาคม งวดที่ ๒ ภายในเดือนพฤษภาคม เป็นภายในเดือนกันยายน และงวดที่ ๓ ภายในเดือนมิถุนายน เป็นภายในเดือนตุลาคม

๑.๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าไปสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลังชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องรวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน ต่อมาในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑.๓.๑ แจกเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๑.๓.๒ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๑.๓.๓ เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบ

๑.๔ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ, มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่อไป

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการ สรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๑ กำหนดนิยามของผู้เสียภาษี โดยหมายถึง เจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครองหรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น ในลำดับแรกหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต้องทำการสำรวจว่าเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุที่ใดบ้าง ณ บริเวณใด ซึ่งการเป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าว หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย โดยผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ ณ วันที่ ๑ มกราคม ของปีใด เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓

๓.๑.๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น (มาตรา ๙) และเจ้าพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๑๑) จะจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภท ทั้งพื้นที่ของเอกชน พื้นที่ที่มีโฉนด และพื้นที่หน่วยงานของรัฐ โดยในกรณีพื้นที่ของรัฐหากมีการใช้ประโยชน์เพื่อการสาธารณะตามกฎหมายของหน่วยงานนั้น จะได้รับการยกเว้นภาษี แต่หากมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะการหารายได้จะอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนั้น หน่วยงานต้องเตรียมเอกสารข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสดงแก่ท้องถิ่น เพื่อให้การสำรวจและจัดทำข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

๓.๑.๓ การยกเว้น การลดภาษี จะกำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น การยกเว้นภาษีของหน่วยงานของรัฐ จะกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ มาตรา ๘ (๑) ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์ เป็นต้น

๓.๑.๔ อัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นอัตราก้าวหน้า โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๑ ๒) การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๒ ๓) การใช้ประโยชน์อื่นนอกจากเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และ ๔) รกร้างว่างเปล่าหรือไม่ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และหากยังทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกร้อยละ ๐.๓ ในทุก ๆ ๓ ปี แต่อัตราภาษีที่เสียรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๓

๓.๒ ข้อเท็จจริง

๓.๒.๑ การดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อสำรวจวัดขนาด และจัดบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้ข้อมูลที่ตรงกับข้อเท็จจริง และเป็นประโยชน์ที่สุดแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อลดความขัดแย้ง การโต้แย้ง และการอุทธรณ์

๓.๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจรวมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน ได้ร่วมประชุมสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีสาระสำคัญ คือ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำการสำรวจว่าเป็นที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครอง หรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าวจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินภาษีแล้ว หากหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจเห็นว่าการประเมินดังกล่าวไม่ถูกต้อง สามารถอุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี โดยการอุทธรณ์มี ๓ ลำดับ คือ ๑) อุทธรณ์ไปที่ผู้บริหารท้องถิ่น ๒) หากหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจไม่เห็นชอบตามผลการพิจารณาของผู้บริหารท้องถิ่นก็มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน โดยยื่นคำร้องผ่านท้องถิ่น และ ๓) ฟ้องต่อศาล โดยคำพิพากษาของศาลจะถือเป็นที่สุด และกรณีทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์จะได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

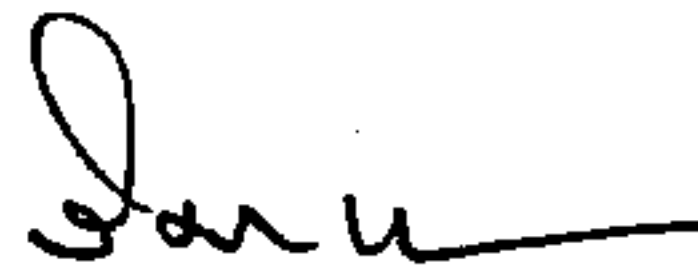
๓.๒.๓ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ตามข้อ ๓.๒.๓ เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ฝ่ายเลขานุการฯ

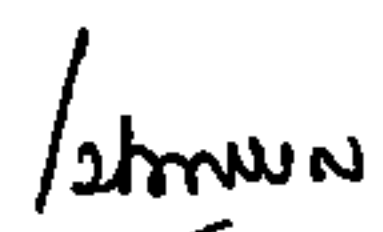
สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๑๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๔๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเพ็ญพรรณ เจริญพงศ์)

นวก.นผ.ชก.

สิ่งทูลเกล้าฯ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๑๖

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๖๒๒ วันที่ ๑๐/ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและ
จัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจมาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแนวทางปฏิบัติดังกล่าว เพื่อหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายวิชณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

/๖๓๓๖๖

(นางสาวเจริญพรรณ เจริญพงศ์)

น.ค.บ.ช.ก.

๑๗ ม.ค. ๖๔

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันจันทร์ที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓
ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายวิษณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นางสาวอณัฏฐา เวชชาชีวะ	เลขาธิการ ก.พ.ร.	ที่ปรึกษา
๔. นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๕. นายพรชัย ชีระเวช	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๖. นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ	ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน	กรรมการ
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
	หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน	กรรมการ
	การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น	
๗. นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร	แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง	กรรมการ
๘. นายธนู ชวัญเดช	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๙. นายโกเมนทร์ หิวทอง	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิบัติราชการที่	กรรมการ
	สำนักสนับสนุนระบบปฐมนูมิ	
๑๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๑. นางสาวสุลักขณา ธรรมานุสติ	แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
	รองเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๒. นายเอนก มีมงคล	แทนเลขาธิการ ก.พ.	
	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ	กรรมการ
	และสังคมแห่งชาติ	
๑๓. นายเฉลิมพล เทียนสุตร	แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
	รักษาการในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ	กรรมการ
	สำนักงบประมาณ	
๑๔. นายสันติธร ยิ้มละมัย	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๑๕. นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๑๖. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๗. ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ

๑๘. นายธนา ยันตรโกวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๙. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์ติเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์สกันธ์ วรรณวิวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๔. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๕. นายสุตจิต นิมิตรกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๖. นางอนุสรฯ ชื่นทรง	รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๗. นายสนธยา คุณปลื้ม	นายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๘. นายวิสุทธิ์ ธรรมเพชร	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง	กรรมการ
๒๙. นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด	กรรมการ
๓๐. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๓๑. นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง	กรรมการ
๓๒. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
๓๓. นายชูศักดิ์ วสันต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	กรรมการ
๓๔. นายชัยรัตน์ ทองใบ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ	กรรมการ
๓๕. นายกัมพล กลั่นเนียม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลวง	กรรมการ
๓๖. นายวิชัย ไตรรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล	กรรมการ
๓๗. นายสำเนา รัศมีทัต	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง	กรรมการ
๓๘. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	ที่ปรึกษา	ติดภารกิจ
๒. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางประภา วงศ์วิภูษณะ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายสมบัติ ชนพัฒน์พงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายคุสิต พงศาพิพัฒน์	กระทรวงมหาดไทย
๗. นายทิวากร ทิศาลสถิตย์กรรม	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๘. นายทองดี มุ่งดี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธาน กล่าวว่า ให้ความเห็นชอบ ขอให้รับข้อสังเกตของที่ประชุมทั้งหมดไป เพื่อปฏิบัติตามขั้นตอน เพราะข้อสังเกตของกรรมการมีประโยชน์

มติที่ประชุม เห็นชอบและให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นระยะเวลา ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๕๓,๓๔๑ ล้านบาท ตามที่คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. เสนอ ดังนี้

๑. การชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๒,๕๘๕ ล้านบาท แต่เนื่องจากในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบการแปรรูปงบประมาณเงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๔ ล้านบาท จึงเหลือเงินที่ต้องชดเชยจำนวน ๒๒,๕๑๗.๔๑ ล้านบาท โดยให้กระทรวงมหาดไทยขอเงินงบกลาง รายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือแหล่งอื่นตามความเหมาะสม เพื่อจัดสรรให้แก่ กทม. เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ตามที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่

๒. การชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบ โดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปีละจำนวน ๑๐,๓๗๘ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๗๕๖ ล้านบาท ดังนี้

๒.๑ ให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอจัดงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล และ อบต. ที่ได้รับผลกระทบ

๒.๒ ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เสนอจัดงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ตามที่ได้รับผลกระทบ สำหรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดผลกระทบจากรายได้ที่ลดลง

ทั้งนี้ ให้นำข้อสังเกตของที่ประชุมประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวต่อไป

๔.๒ สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๗ หน่วยงาน แบ่งเป็นครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ รวม ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, การรถไฟแห่งประเทศไทย บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, การเคหะแห่งชาติ, กรมท่าอากาศยาน, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ รวม ๕ กลุ่ม ๒๕ หน่วยงาน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กรมส่งเสริมสหกรณ์, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, กระทรวงสาธารณสุข, กรมป่าไม้, กรมชลประทาน, กรมเจ้าท่า, กรมสรรพากร, สำนักงานศาลยุติธรรม, สำนักงานศาลปกครอง, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน), และธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ การรถไฟแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๓ กองทัพบก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพไทย, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ, และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กลุ่มที่ ๕ กรมท่าอากาศยาน, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารแห่งประเทศไทย, และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ที่ประชุมมีมติ ให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งสรุปแนวทางและวิธีปฏิบัติให้สมาคม อปท. ทั้ง ๓ สมาคม และ สด. เพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เรียบร้อยแล้ว ซึ่ง สด. และ สศค. พิจารณาปรับปรุงแก้ไขสรุปแนวทางดังกล่าวแล้ว

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ และมีมติมอบฝ่ายเลขานุการปรับปรุงเพิ่มเติมข้อความในข้อ ๑๔ เป็นหากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย และเพิ่มข้อมูลหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมชี้แจง แต่ไม่มีประเด็นคำถามแล้วเสนอ ก.ก.ด. พิจารณาเห็นชอบ ดังนี้

๑. แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๒. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๓. เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบ

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ความเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีความแตกต่างจากภาษีโรงเรือนและที่ดิน กรณีหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอาจจะขอยกเว้นได้โดยมติคณะรัฐมนตรี แต่กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกำหนดหลักเกณฑ์ชัดเจนว่า ถ้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะไม่เข้าข่ายได้รับการยกเว้น ยกเว้นใช้เพื่อบริการสาธารณะ ใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวมหรือภารกิจของหน่วยงาน แต่ข้อเท็จจริงหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ รวมถึงมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลักดันให้มีการเกิดความร่วมมือของท้องถิ่นในการเข้าสำรวจการใช้ประโยชน์พื้นที่ของรัฐและรัฐวิสาหกิจทุกประเภท ซึ่งท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามกฎหมายอยู่แล้ว สิ่งทีคณะอนุกรรมการฯ ได้ผลักดันในช่วงที่ผ่านมาต้องขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมที่ดิน และกรมธนารักษ์ด้วย ที่ได้ร่วมให้แนวทางในเรื่องนี้ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้เชิญส่วนราชการที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และเข้าข่ายที่ต้องถูกประเมินโดยไม่ได้รับการยกเว้นมาซักซ้อมทำความเข้าใจ เพื่อให้ อปท. เข้าสำรวจการใช้ประโยชน์ตามบทบัญญัติของกฎหมาย ถ้า อปท. เข้าไปสำรวจการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประเมินแล้วพบว่ามีการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของรัฐและรัฐวิสาหกิจที่ใช้ประโยชน์และอยู่ในข่ายต้องเสียภาษี ท้องถิ่นจะขอความร่วมมือส่วนราชการให้ปฏิบัติตามกฎหมายด้วยการชำระภาษีให้กับท้องถิ่น

แม้กระทั่ง อปท. เอง ถ้าหากมีการใช้ประโยชน์ที่ดินของตนเองก็อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีให้ตนเองด้วยเหมือนกัน แนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการฯ ผลักดัน คือแนวปฏิบัติที่หลังจากมีการเชิญผู้แทนส่วนราชการมาซักซ้อมทำความเข้าใจ และมีผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลังมาให้ข้อมูลตอบข้อสงสัย ประเด็นที่ควรจะต้องพิจารณา คือ การขอความร่วมมือส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจควรจะเป็นมติ ก.ก.ด. หรือไม่ เพื่อเวียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม หรือถ้าจำเป็นอาจจะต้องเสนอให้ทางคณะรัฐมนตรีรับทราบหรือไม่ อย่างไร เพื่อสั่งการ คือ ตอนที่ชี้แจงทางคณะกรรมการฯ ก็ได้รับความกรุณาจากเหล่าทัพ ทั้ง ๕ เหล่าทัพ ได้ส่งผู้แทนมารับทราบ คำตอบคือเพื่อผลักดันให้หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือให้กับ อปท. เข้าสำรวจ ประเด็นที่น่าห่วงสำหรับ อปท. คือคำตอบที่ไม่เป็นทางการของผู้แทนให้ตั้งเป็นบัญชีลูกหนี้ภาษีได้เลย ซึ่งคิดว่าเป็นเรื่องที่ควรจะต้องผลักดัน คือส่วนราชการควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการชำระภาษีให้ครบถ้วนเหมือนเอกชนทั่วไป จะได้ทำให้เกิดความเป็นธรรม จึงเป็นที่มาของเรื่องนี้ที่ต้องมีเรื่องขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ขอแสดงความเห็นและสนับสนุนเรื่องนี้ ผมคิดว่าเรื่องนี้มีคุณประโยชน์ เรื่องภาษีส่วนหนึ่ง แต่คุณประโยชน์ที่รัฐบาลจะได้ประโยชน์จากเรื่องนี้ คือ การแก้ปัญหาเรื่องที่ดินที่ดินของรัฐประเภทหนึ่งซึ่งเป็นปัญหากับท้องถิ่นมาตลอด คือ ที่ในอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ ท้องถิ่นก็คงทราบว่ายากมากในการที่จะเข้าไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่ที่ไม่มีสภาพป่าอยู่แล้ว ผมจะขออนุญาตให้ตัวเลขในฐานะที่ได้ศึกษาเรื่องนี้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำรวจให้เสร็จภายใน ๒๔๐ วัน ตอนนี้สำรวจเสร็จแล้ว ทั้งหมด ๔,๑๔๒ หมู่บ้าน พื้นที่ ๔.๒ ล้านไร่ แต่ยังมีตกหล่น ประเด็นที่ ๒ ที่เป็นปัญหา ที่สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปใช้ประโยชน์ได้แน่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ พยายามผลักดันให้กรมป่าไม้ สำรวจมาโดยตลอด ๕ ปี สำรวจได้เพียง ๖ แสนไร่ พื้นที่ต้องสำรวจ ๑๒.๕ ล้านไร่ ถ้าไม่ได้กฎหมายนี้เป็นตัวช่วย ผมคิดว่าอีก ๑๒ ล้านไร่ อีก ๑๐ ปี กว่าที่จะสำรวจเสร็จกว่าที่รัฐบาลจะแก้ปัญหาได้เสร็จตามแนวทางที่รัฐบาลวางไว้ น่าเรียนว่าในงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมป่าไม้ได้รับงบประมาณน้อยระดับหมื่นไร่ การสำรวจครั้งนี้ของ อปท. นอกจากจะได้ประโยชน์ในเรื่องภาษีแล้วยังเป็นประโยชน์กับรัฐบาลในแง่ของการมีข้อมูลที่เป็นจริง เพราะว่าในที่ดินของรัฐมีปัญหาเรื่องแนวเขตทับซ้อนกันจะได้นำมาหารือกัน เรื่องนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งขอสนับสนุนข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ว่าเรื่องนี้สมควรที่จะเป็นมติของ ก.ก.ด. และควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานอื่นหรือนโยบายของรัฐบาล ในฐานะเป็นประธานคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แต่งตั้งเมื่อการประชุมครั้งที่แล้ว ขออนุญาตที่ประชุมว่าให้คณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ติดตามผลการสำรวจแล้วนำมารายงาน ก.ก.ด. เป็นระยะ จะเป็นประโยชน์กับรัฐบาล

ประธาน กล่าวว่า โดยสรุป ข้อเสนอ มี ๒-ข้อ ๑) ให้แจ้งเวียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ถือปฏิบัติ ๒) ให้เสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ ผมเข้าใจว่าข้อ ๒ ข้อเดียวพอ คือเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วมติคณะรัฐมนตรีจะเวียนไปตามกระทรวงต่าง ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ขอให้สำนักงาน ก.ก.ด. ช่วยตั้งเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีให้รับทราบแนวทางและมอบให้คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ เป็นผู้ติดตาม แต่มอบคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกไปติดตาม ก็ให้ออกเป็นลักษณะอย่างนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บ

ข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔.๓ การถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ออกจากรายการเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย (มท.) ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (กค.) และสำนักงานงบประมาณ (สพ.) พิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แก่โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก โดยไม่นับรวมอยู่ในงบประมาณที่อยู่ในสัดส่วนของเงินอุดหนุนที่รัฐต้องจัดสรรให้แก่ อบท. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ก.ก.ด ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่ อบท. และการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริม อสม. โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. และ ก.ก.ด. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงาน ก.ก.ด. ทาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สพ. กค. มท. สด. กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) และสมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคม เพื่อพิจารณาการถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากสัดส่วนรายได้ของ อบท. และเสนอ ก.ก.ด. เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาการถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากรายการเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้เป็นรายได้ของ อบท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้เสนอ ก.ก.ด. พิจารณาให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. ถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากรายการเงินอุดหนุนของ อบจ. เนื่องจากภารกิจการจ่ายเงินค่าป่วยการ อสม. มิใช่ภารกิจถ่ายโอน ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ อบจ. ไม่มีบทบาทในการบริหารจัดการหรือปฏิบัติงานร่วมกับ อสม. รวมทั้งการจ่ายเงินค่าป่วยการ อสม. เป็นไปตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สิทธิได้รับเงินค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. ให้นำเงินงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับจ่ายค่าป่วยการ อสม. ไว้ที่ สธ.และให้ สธ. เสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายดังกล่าว ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๓. ให้ สพ. พิจารณาสับสมทบงบประมาณเงินอุดหนุนที่ขาดหายไปให้ อบจ. เพื่อมิให้กระทบต่อการบริหารงานของ อบจ.

ประธาน กล่าวว่า เป็นเรื่องที่หารือกันแล้ว ครั้งสุดท้ายได้หารือในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เข้าใจตรงกันแล้ว ผู้แทนสำนักงานงบประมาณและกระทรวงสาธารณสุข ช่วยชี้แจงด้วยเพราะว่าต่อไปจะต้องโอนไปอยู่ที่กระทรวงสาธารณสุข

นายเฉลิมพล เทียนสุตรกล่าวว่า ข้อเสนอของงบประมาณตั้งที่กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานงบประมาณไม่ขัดข้อง ก็ออกเงินจำนวนมีไปตั้งที่กระทรวงสาธารณสุข แต่ก็ยังเป็นภาระงบประมาณที่ต้องตั้งอยู่ เพราะฉะนั้นการตั้งทดแทนให้กับ อบจ. สำนักงานงบประมาณก็จะมีภาระงบประมาณ ตามคำขอของงบประมาณขอมาประมาณ ไม่ต่ำกว่า ๕ ล้านล้านบาท สำนักงานงบประมาณต้องจัดสรรให้ได้ไม่เกิน ๓ ล้านล้านบาท มีความจำเป็นและลำบาก

ให้กับอาสาสมัคร ซึ่งเป็นภารกิจถ่ายโอนตามแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๓ ชาวบ้านทั้งนั้นที่เข้าไปดับไฟป่าตอนที่สถานการณ์ไฟป่าเกิดแล้ว แม้กระทั่งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ปัญหาคือท้องถิ่นระดมชาวบ้านได้ แต่ยังไม่มียะเบียรับรองรับเรื่องการจ่ายค่าอาหาร ของอนุญาตเรียนปรึกษาว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะเร่งรัดดำเนินการได้หรือไม่ เนื่องจากเดือนพฤศจิกายนจะเข้าฤดูแล้งแล้ว ปีหน้าจากการคาดการณ์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์แล้งปีนี้จะยาวไปถึงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม

ประธาน กล่าวว่า มีการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ ไปศึกษาเรื่องอาสาสมัคร ท่านไปดำเนินการถึงไหนแล้ว

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า มีบทสรุปและนำเสนอมาในที่ประชุมนี้แล้ว และที่ประชุมมีมติส่งให้เรื่องให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเนื่องจากต้องมีระเบียบรับรองรับ ซึ่งก็ได้ส่งเรื่องให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการต่อไปแล้ว

ประธาน กล่าวว่า อาสาสมัครมีทุกกระทรวง ช่วยไปดูในภาพรวมและเร่งรัดไปด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ท้องถิ่นพร้อมจะจ่าย ค่าน้ำ ค่าอาหาร แต่ปัญหาคือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังไม่ได้ออกระเบียบจึงไม่สามารถเบิกจ่ายได้

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กล่าวว่า เนื่องจากผู้แทน อบท. ทั้ง อบจ. เทศบาล และ อบต. มีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่มีข้อกำหนดให้ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนที่จำเป็นสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ จากการรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง พบว่าได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีการร้องขอข้อมูลในส่วนของท้องถิ่นซึ่งติดประเด็นปัญหา ๑ ใน ๕ ของหน่วยงานราชการ ทั้งนี้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีขั้นตอนการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน จึงขอฝากผู้แทนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อบจ. เทศบาล อบต. ด้วย ซึ่ง สปน. จะทำหนังสือเป็นทางการถึงท่านอีกครั้ง โดยขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องศึกษาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ละเอียด แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ให้ชัดเจน และเร่งรัดการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ การจะให้ข้อมูลหรือไม่ให้ข้อมูลต้องมีเหตุผลตอบผู้ร้องขอด้วย การดำเนินการดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญในการลดจำนวนเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ที่จะเข้าสู่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ และเป็นการลดคดีต่าง ๆ ที่จะไปสู่ศาลปกครองต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา เช่น การลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ อบจ. เป็นรายจังหวัด โดยให้สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงาน และข้อมูลด้านทะเบียนรถยนต์ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล กรมการขนส่งทางบกสามารถให้ อบจ. ได้ เนื่องจากเป็นการใช้ประโยชน์ข้อมูลของรัฐ ทั้งนี้ อาจกำหนดเป็นรหัสเจ้าของข้อมูล และจะต้องไม่นำไปเผยแพร่ให้เจ้าของข้อมูลเกิดความเสียหาย ฯลฯ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.

(นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขาธิการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ
ผู้จัดรายงานการประชุม

สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

๑. ความเป็นมา

๑.๑ พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการหาผลประโยชน์ ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีตาม พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ

๑.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาดำเนินการของผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาใน พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการทั่วไป โดยการจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อประกาศพร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ผู้เสียภาษีแต่ละรายทราบ จากภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ และการชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภาษี จากภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นต้น

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ เพื่อเป็นการเตรียมการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเจ้าหน้าที่ อปท. ได้ทันเวลาตามที่กำหนด คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ซึ่งมีรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ เป็นประธานอนุกรรมการ จึงได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อปท. ในการเข้าไปสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน แบ่งเป็นครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ รวม ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, การรถไฟแห่งประเทศไทย, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, การเคหะแห่งชาติ, กรมท่าอากาศยาน, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ รวม ๕ กลุ่ม ๒๕ หน่วยงาน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กรมส่งเสริมสหกรณ์, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, กระทรวงสาธารณสุข, กรมป่าไม้, กรมชลประทาน, กรมเจ้าท่า, กรมสรรพากร, สำนักงานศาลยุติธรรม, สำนักงานศาลปกครอง, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน), และธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ การรถไฟแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๓ กองทัพบก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพไทย, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, และองค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ, และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กลุ่มที่ ๕ กรมท่าอากาศยาน, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารแห่งประเทศไทย, และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๒.๒ สรุปหลักการของกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒.๒.๑ กำหนดนิยามของผู้เสียภาษี โดยหมายถึง เจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครองหรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น ในลำดับแรก หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต้องทำการสำรวจว่าเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุที่ใดบ้าง ณ บริเวณใด ซึ่งการเป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าว หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย โดยผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ ณ วันที่ ๑ มกราคม ของปีใด เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓

๒.๒.๒ กำหนดให้ อปท. มีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตของ อปท. ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขต อปท. ใด ให้เป็นรายได้ของ อปท. นั้น มาตรา ๗ และเจ้าพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษี ของ อปท. ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๑๑) จะจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภท ทั้งพื้นที่ของเอกชน พื้นที่ที่มีโฉนด และพื้นที่หน่วยงานของรัฐ โดยในกรณีพื้นที่ของรัฐหากมีการใช้ประโยชน์เพื่อการสาธารณะตามกฎหมายของหน่วยงานนั้น จะได้รับการยกเว้นภาษี แต่หากมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะการหารายได้จะอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนั้น หน่วยงานต้องเตรียมเอกสารข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสดงแก่ท้องถิ่น เพื่อให้การสำรวจและจัดทำข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

๒.๒.๓ การยกเว้น การลดภาษี จะกำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น การยกเว้นภาษีของหน่วยงานของรัฐ จะกำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ มาตรา ๘ (๑) ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์ เป็นต้น

๒.๒.๔ อัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นอัตราก้าวหน้า โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๑ ๒) การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๒ ๓) การใช้ประโยชน์อื่นนอกจากเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และ ๔) รกร้างว่างเปล่าหรือไม่ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และหากยังทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกร้อยละ ๐.๓ ในทุก ๆ ๓ ปี แต่อัตราภาษีที่เสียรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๓

๒.๒.๕ การดำเนินการของคณะกรรมการฯ เป็นการขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ อปท. เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อสำรวจวัดขนาด และจดบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้ข้อมูลที่ตรงกับข้อเท็จจริง และเป็นประโยชน์ที่สุดแก่เจ้าหน้าที่ อปท. เพื่อลดความขัดแย้ง การโต้แย้ง และการอุทธรณ์

๒.๓ สรุปประเด็นชักข้อความเข้าใจของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.)

๑. รฟท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ยกเว้นในส่วนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในข้อ (๔) กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นทางรถไฟหรือทางรถไฟฟ้าซึ่งใช้ในกิจการของการรถไฟหรือการรถไฟฟ้าโดยตรงได้รับยกเว้นการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยกำหนดให้ “ทางรถไฟ” หมายความว่า ถนนหรือทางซึ่งได้วางรางเพื่อการเดินรถไฟ และให้หมายความรวมถึง อุโมงค์ สะพาน

ทางยกระดับ ห้องระบบอาณัติสัญญาณประจำสถานี ชุมเครื่องกันถนนผ่านเสมอระดับทางรถไฟ ที่ทำการ
หอสัญญาณ และขานขาลาสถานีเฉพาะพื้นที่บริเวณที่ผู้โดยสารรอเพื่อขึ้นหรือลงจากรถไฟ สำหรับที่ดิน
หรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เข้าข่ายได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในข้อ (๔) ของกฎกระทรวงดังกล่าว รพท. ต้องเสีย
ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในส่วนดังกล่าว เช่น ที่ทำการสำนักงาน ที่ขายบัตรโดยสาร อาคารซ่อมบำรุง
เป็นต้น หาก รพท. เห็นว่า ในส่วนนี้ควรได้รับการยกเว้น อาจทำเป็นหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
กระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาข้อเสนอได้ สำหรับกรณีที่ รพท. ให้เอกชนเช่าที่ดิน
หรือสิ่งปลูกสร้างนั้น จะเข้าข่ายที่ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมาย ไม่ได้รับยกเว้นการจัดเก็บ
ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. ในการจัดส่งข้อมูลบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และแบบประเมินภาษี พ.ร.บ.
ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นจัดส่งข้อมูลไปยังเจ้าของทรัพย์สิน กล่าวคือ
รพท. ณ สำนักงานใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่กำหนดว่า
ในบรรดากิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก รพท. ให้ผู้ว่าการฯ เป็นผู้แทน รพท. ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวก
ในการบริหารจัดการของ รพท. และป้องกันความยุ่งยาก เมื่อ อปท. แต่ละแห่งประเมินภาษีที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของ รพท. แล้ว รพท. ณ สำนักงานใหญ่ จะเป็นผู้บริหารจัดการเพียงแห่งเดียว

๓. การให้สิทธิเหนือพื้นดินเพื่อใช้ประโยชน์อื่น นอกเหนือจากกิจการของ รพท. เช่น
การสร้างสนามกีฬา สวนหย่อม เป็นต้น พระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓
ได้กำหนดลดภาษีสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นสถานที่เล่นกีฬา จึงต้องพิจารณาประเด็นการลดภาษี
ในส่วนการใช้ประโยชน์จริงบนสิทธิ์นั้นอีกครั้ง กรณีสนามกีฬาจะลดภาษีให้ร้อยละ ๔๐ เฉพาะพื้นที่ที่เล่นกีฬา
ซึ่งต้องพิจารณาตามหลักความเป็นเจ้าของ แม้จะมีการมอบสิทธิ์ไปเพื่อหาประโยชน์แล้วก็ตาม แต่เจ้าของยังคง
มีหน้าที่เสียภาษี

๔. หลังจาก อปท. ประเมินภาษีแล้ว หาก รพท. เห็นว่าการประเมินดังกล่าวไม่ถูกต้อง สามารถ
อุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี โดยการอุทธรณ์มี ๓ ลำดับ คือ ๑) อุทธรณ์ไปที่
ผู้บริหารท้องถิ่น ๒) หาก รพท. ไม่เห็นชอบตามผลการพิจารณาของผู้บริหารท้องถิ่น รพท. มีสิทธิอุทธรณ์
ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน
โดยยื่นคำร้องผ่านท้องถิ่น และ ๓) ฟ้องต่อศาล โดยคำพิพากษาของศาลจะถือเป็นที่สุด

๒. บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) และกรมท่าอากาศยาน สนามบินมี ๒ ประเภท ได้แก่

๑) สนามบินที่ได้รับสัมปทาน ทอท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจได้รับสัมปทานในการดูแลสนามบิน
๖ แห่ง คือ เชียงใหม่ สุวรรณภูมิ ดอนเมือง หาดใหญ่ ภูเก็ต และเชียงใหม่ ต้องดูแลทรัพย์สินที่ได้รับสัมปทาน
จากภาครัฐโดยจะต้องดูแลรายจ่ายและค่าภาษีทั้งหมดของสนามบินทั้ง ๖ แห่ง และ

๒) สนามบินของรัฐ ดูแลโดยกรมท่าอากาศยาน การคิดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในส่วนของ
ทางขับ ทางวิ่ง ลานจอด และที่พักผู้โดยสาร (Terminal) จะได้รับยกเว้นตามมาตรา ๘ (๑) เนื่องจาก
เป็นทรัพย์สินของรัฐ จึงไม่ต้องเสียภาษีเว้นแต่นำไปหาประโยชน์ เช่น เก็บค่าเช่าจากร้านกาแฟ ร้าน OTOP
จะต้องถูกคิดภาษีเป็นอัตราอื่น ๆ (เฉพาะพื้นที่ร้านค้า)

๓. กรมท่าอากาศยาน

๑. การกิจของกรมท่าอากาศยาน คือ บริหารสนามบิน โดยมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในการ ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐหรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์ ได้รับยกเว้นจาก การจัดเก็บภาษี

๒. ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ (Heliport) ที่อยู่ในทะเลเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ขึ้นลงอากาศยาน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่น จึงไม่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๔. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. กรมอุทยานฯ มีหน้าที่ดูแลพื้นที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป่าสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แม้จะมีการบุกรุกพื้นที่อุทยานไปใช้ในทางที่ผิด กฎหมาย ท้องถิ่นจะยังดำเนินการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามเดิม โดยการจัดเก็บภาษีดังกล่าวไม่เป็นเหตุในการอ้างสิทธิและไม่เป็นการรับรองการกระทำความผิด แต่อย่างใด ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานฯ ที่จะดำเนินการกับผู้บุกรุกยังคงเป็นไปตามที่กฎหมาย กำหนดดั้งเดิม

๒. เจ้าหน้าที่ อบท. มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเข้าไปสำรวจ ประเมินภาษี และ แจ้งให้เจ้าของที่ครอบครองและใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยานทราบ รวมทั้งขอให้ผู้ที่ครอบครองชี้เขตให้เจ้าหน้าที่ ของ อบท. ทั้งนี้ ผู้ที่ครอบครองพื้นที่มีสิทธิ์หักทวงหากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นประเมินภาษีไม่ถูกต้อง

๓. กรณีอุทยานมีพื้นที่ครอบคลุมหลายจังหวัด หลายท้องถิ่น เนื่องจากกฎหมายกำหนดไว้ว่า ทุกท้องถิ่นจะต้องประเมินในเขตของตนเอง จึงควรพิจารณาที่ตั้งที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างในลำดับแรกว่าเกี่ยวเนื่อง หรือครอบคลุมกับท้องถิ่นใดบ้าง

๔. ขอความร่วมมือกรมอุทยานฯ แจ้งไปยังเขตอุทยานต่าง ๆ ช่วยอำนวยความสะดวก ให้เจ้าหน้าที่ของ อบท. ที่จะเข้าไปสำรวจในพื้นที่อุทยาน

๕. การเคหะแห่งชาติ

การเคหะแห่งชาติ มีภารกิจหน้าที่ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยมีรูปแบบทรัพย์สินที่จะต้อง ได้รับการประเมิน ได้แก่ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และอาคารชุด

๑. ที่ดิน แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) ที่ดินว่างเปล่า และ ๒) ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง
ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) พัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย เช่น บ้านเดี่ยว ทาวน์เฮาส์ และ ๒) ที่ดินที่มีสิ่งปลูกสร้าง เช่น อาคารชุด และแฟลต

๒. อาคารชุดที่มีการดำเนินการตาม พ.ร.บ. อาคารชุด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ พื้นที่ส่วนกลาง ได้รับการยกเว้นอยู่แล้ว และไม่คิดค่าเสื่อมราคา โดยคิดรายชั้นตามบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมธนารักษ์ โดยพื้นที่ส่วนกลางจะได้รับการยกเว้น

๓. อพาร์ทเมนต์หรือแฟลตต่าง ๆ ที่ให้เช่า จะไม่เข้าข่ายเป็นอาคารชุด แต่เป็นอาคารที่เป็น ที่พักอาศัย จะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) ห้องเช่า และ ๒) พื้นที่ส่วนกลาง จะประเมินเฉพาะส่วนที่เป็นห้องเช่า หรือคิดพื้นที่รวมทั้งหมด ซึ่งในสาระสำคัญจะต้องพิจารณาในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

๔. การเคหะฯ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากการเคหะฯ ขอยกเว้น อย่างไรก็ตาม ฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการคำนึงถึงการดำเนินการดังกล่าว โดยกำหนดให้ทรัพย์สินที่ใช้สำหรับการสาธารณูปโภคและทรัพย์สินที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันในโครงการของการเคหะแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการเคหะแห่งชาติ ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเช่นเดียวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

๕. เดิมการเคหะฯ พัฒนาโครงการซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของการเคหะฯ โดยเช่าที่ดินของกรมธนารักษ์ อยู่ประมาณ ๓๐ ปี มูลค่าของสิทธิการเช่าจะลดลงตามระยะเวลาหรือไม่ และมูลค่าในส่วนที่เหลือจะลดลงและมีผลต่อการจ่ายภาษีหรือไม่นั้น กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะประเมินภาษีจากมูลค่าที่ดิน ณ ปัจจุบันรวมกับมูลค่าของสิ่งปลูกสร้าง แล้วจึงจะนำมาคำนวณภาษี ไม่ได้พิจารณาจากสิทธิการเช่า

๖. ประเด็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายจัดสรรอาคารชุดฯ กฎหมายนิคมอุตสาหกรรมฯ ที่สร้างแล้วเสร็จก่อนพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับหรือวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่ยังขายไม่หมดจะได้รับการลดร้อยละ ๙๐ ของค่าภาษีเป็นเวลา ๒ ปี

๗. การคำนวณมูลค่าสิ่งปลูกสร้างจะมีการหักค่าเสื่อมราคาเป็นไปตามลักษณะโครงสร้างและอายุของสิ่งปลูกสร้าง

๖. กระทรวงสาธารณสุข

๑. มูลนิธิหรือสมาคมที่ใช้พื้นที่ของโรงพยาบาลเป็นร้านค้าอยู่ในข่ายต้องชำระภาษี เนื่องจากมาตรา ๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ทรัพย์สินที่เป็นของมูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศลตามที่รัฐมนตรีกระทรวงการคลังประกาศกำหนดได้รับยกเว้นภาษีเฉพาะส่วนที่มีได้ใช้หาประโยชน์

๒. ที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุกรณีมีบุคคลเข้ามาเช่าพื้นที่ เช่น กรมแพทย์แผนไทยให้คนเช่าพื้นที่เพื่อทำเป็นร้านค้าจะต้องแยกการพิจารณาเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) ที่ดินที่เช่าราชพัสดุต้องจ่ายค่าเช่าตามเงื่อนไขที่เช่ากับกรมธนารักษ์ และ (๒) ส่วนที่นำพื้นที่ไปให้เช่าต่อจะต้องชำระภาษีให้กับ อปท. ตามที่ได้กำหนดเรื่องการครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ

๓. กรณีให้เอกชนเช่าพื้นที่เป็นตลาดขายของตามพื้นที่ท้องถนนเป็นการชั่วคราว และอาจมีสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ถาวร โดยให้เช่าทำตลาดเพียงเดือนละ ๒ ครั้ง เข้าข่ายการใช้ประโยชน์ จึงต้องถูกเรียกเก็บภาษีเนื่องจากส่วนของการใช้ประโยชน์พื้นที่นั้น หลักการคือ หากมีการหาประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร จะต้องถูกประเมินภาษีและไม่ได้รับการยกเว้นภาษี กรณีเป็นที่ของรัฐถ้าไม่ทำประโยชน์จะไม่เก็บภาษี ทั้งนี้ท้องถิ่นจะเข้าไปสำรวจการทำประโยชน์ใดในพื้นที่ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของและใช้ประโยชน์ ผู้นั้นจะต้องเป็นผู้เสียภาษี

๗. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ชุมชนที่อยู่ตามแนวชายฝั่งหลายแห่งเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่โดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงกลายเป็นชุมชนอาศัยอยู่ในเขตที่เป็นของรัฐทั้งหมด กรณีนี้การสำรวจเป็นหน้าที่ของ อปท. ซึ่งจะมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไปสำรวจการใช้ประโยชน์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จึงขอความอนุเคราะห์

หน่วยงานภาคปฏิบัติของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ อปท. ให้สามารถเข้าไปสำรวจพื้นที่ได้

๘. กรมป่าไม้

การเข้าใช้พื้นที่ป่าสงวนถือว่าที่ดินนั้น พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยตามมาตรา ๑๖ ดังนั้น กรณีที่ดินป่าสงวนที่มีบุคคลบุกรุกเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว จึงไม่ถือว่าเป็นที่ดินที่กฎหมายห้ามมิให้ทำประโยชน์ เนื่องจากการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว เช่น อนุญาตถูกต้อง กรณีไม่ได้อนุญาตแต่มีผู้บุกรุกเข้าไปครอบครองหรือทำประโยชน์ ถือว่า เป็นผู้ทำประโยชน์ในทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น บุคคลที่ครอบครอง หรือบุคคลที่บุกรุกจึงมีหน้าที่เสียภาษี

๙. กรมชลประทาน

กรณีเอกชนเข้ามาขอเช่าพื้นที่กับกรมธนารักษ์และขออนุญาตกรมชลประทานแล้ว จะถือว่าเป็นผู้ครอบครองจึงต้องเสียค่าเช่ากับกรมธนารักษ์ และจ่ายภาษีให้ อปท. โดยท้องถิ่นจะเป็นผู้สำรวจ ขอให้กรมชลประทานควรช่วยอำนวยความสะดวกให้ข้อมูลแก่ อปท. ในส่วนของแบบแปลนและโฉนด

๑๐. กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ขออนุญาตกรมป่าไม้เข้าทำประโยชน์ในป่าสงวน ๑๔ แห่ง ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และมีป่าอีกแห่งหนึ่งที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ และเปิดพื้นที่ให้เกษตรกรทำประโยชน์โดยไม่ได้เรียกเก็บค่าเช่า ดังนั้น กระบวนการที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับมาและให้ประชาชนใช้ประโยชน์ จึงไม่เข้าข่ายเป็นการหาประโยชน์

๑๑. กองทัพบก

กองทัพบกนำพื้นที่บางส่วนไปดำเนินการในลักษณะจัดสวัสดิการ โดยเก็บเงินเข้ากองทุนสวัสดิการ กรณีสถานพักฟื้นและพักผ่อนกองทัพบก สวนสนประดิพัทธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในพื้นที่มีศูนย์พัฒนากีฬา เช่น สนามกอล์ฟ สระว่ายน้ำ และอาคารโรงแรม หากคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ราคาที่ดินจะมีราคาประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาทต่อตารางวา รวมราคาประเมินแล้วประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท กองทัพบกจะต้องเสียภาษีปีละ ๓๐ ล้านบาท ทั้งที่มีกำไร ๑๐๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ควรดำเนินการ ดังนี้ (๑) ดำเนินการตามกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไปก่อน (๒) เมื่อกองทัพบกพิจารณาแล้วว่า ได้รับผลกระทบจากกฎหมายเป็นอย่างมากก็สามารถส่งเรื่องเสนอกระทรวงการคลังพิจารณาออกพระราชกฤษฎีกาลดภาษีเพิ่มเติมให้

๑๒. กองทัพอากาศ

กองทัพอากาศมีที่ดินที่ได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังโดยกรมธนารักษ์ มีผู้เช่าที่ดิน ซึ่งเป็นการเช่าเพื่อการเกษตรและที่อยู่อาศัย หากท้องถิ่นสำรวจแล้วพบว่า เป็นการทำธุรกิจจะต้องเก็บภาษีตามข้อเท็จจริงที่ได้ไปสำรวจ โดยพิจารณาจากการใช้ประโยชน์จริง ณ วันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น

๑๓. กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)

๑. ศธ. มีที่ดินที่ได้รับบริจาคจากผู้มีอุปการคุณให้นำที่ดินไปใช้ในการหาประโยชน์ และนำผลประโยชน์ที่ได้มาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนตามแต่วัตถุประสงค์ของกองทุนไม่ว่าจะเป็นเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย เกษตรกรรม การพาณิชย์ และบางส่วนในลักษณะเป็นที่อยู่อาศัยและประกอบการพาณิชย์ด้วย เช่น การให้เช่าทำที่จอดรถ หรือรูปแบบอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการใช้ประโยชน์ โดยได้มีการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเมื่อมีบังคับใช้กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ศธ. จะต้องชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. กรณีให้ธนาคารกรุงไทยใช้พื้นที่ติดตั้งตู้ ATM ในตึกอาคารสำนักงาน ตู้ ATM ดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นสิ่งปลูกสร้าง เพราะไม่มีลักษณะเป็นโรงเรือน ตึก หรืออาคาร แต่ยังคงเสียภาษีในส่วน ของที่ดิน

๓. กรณีที่ดินที่ได้รับบริจาค หากเจ้าของที่ดินยกให้กับ ศธ. และ ศธ. นำไปหาประโยชน์หารายได้โดยเจ้าของที่ดินไม่ได้โอนกรรมสิทธิ์ให้ เจ้าของที่ดินจะต้องถูกประเมินและมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับกรณีที่มีผู้บริจาคที่ดินให้กับวัด แต่ผู้บริจาคยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นอยู่ และวัดนำที่ดินนั้นไปหารายได้ เจ้าของที่ดินก็ต้องถูกประเมินและเสียภาษีเช่นกัน

๔. โรงเรียนมีร้านค้าซึ่งเป็นสวัสดิการและไม่ได้หากำไรไม่ต้องเสียภาษี เนื่องจากโรงเรียนมีหน้าที่ดูแลเด็กและจัดอาหารกลางวัน โรงอาหารของโรงเรียนถือเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการเพื่อขายอาหารให้กับเด็กนักเรียน กรณีนี้พิจารณาว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐที่ใช้ประโยชน์ในกิจการรัฐ

๕. โรงเรียนมีการส่งเสริมเรื่องสหกรณ์โรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบบสหกรณ์ตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และมีการส่งเสริมโดยนำผลผลิตโครงการอาหารกลางวันไปใช้ในระบบสหกรณ์โรงเรียน ต้องพิจารณาลักษณะของสหกรณ์มี ๒ ประเภท คือ การหาประโยชน์ และไม่หาประโยชน์ โดยส่วนใหญ่สหกรณ์ที่ทำตามแนวพระราชดำริฯ จะไม่หาประโยชน์ จึงเป็นไปตามมาตรา ๘(๑) ที่กำหนดว่า ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการสาธารณะ โดยมีได้หาประโยชน์ ดังนั้นจึงไม่เข้าข่ายเสียภาษี

๑๔. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนโดยมีศูนย์ฝึกโรงแรม หากเป็นการใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาจะได้รับยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แต่กรณีที่มีการหาประโยชน์โดยให้คนภายนอกเข้าพัก อาจต้องพิจารณาในรายละเอียดตามแต่ละกรณี ทั้งนี้ หากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย

๑๕. ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

๑. ธปท. มีศูนย์กระจายธนบัตรให้ธนาคารพาณิชย์มาใช้สถานที่เพื่อกระจายธนบัตรไปให้ศูนย์กระจายธนบัตรของธนาคารอื่น ๆ หลายร้อยแห่งในประเทศ โดยไม่คิดค่าเช่า แต่คิดค่า Software ในการดูแลบริหารจัดการ ศูนย์กระจายธนบัตรถือเป็นวัตถุประสงค์ของ ธปท. ดังนั้น อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษี

๒. ภูมิสถาปัตย์และลานจัดสวน หากไม่ได้หาผลประโยชน์จะไม่เสียภาษี

๓. ธปท. เป็นหน่วยงานของรัฐจึงเข้าข่ายได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างไรก็ดี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่นำไปหาประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับกิจการของรัฐ หรือของหน่วยงานของรัฐ จะต้องเสียภาษี ดังนั้น หากมีการหาประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ก็ต้องเสียภาษี

๑๖. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

๑. กฟผ. อยู่ระหว่างจัดทำข้อมูลพื้นที่ให้ชัดเจนเพื่อสนับสนุน อปท. ที่เข้ามาตรวจสอบข้อมูลในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เนื่องจาก กฟผ. มีพื้นที่ในทุกภูมิภาค และมีหลายบริบท ซึ่งจะเป็นการยากกับ อปท. ในการประเมินภาษี เช่น บางพื้นที่มีทั้งโรงไฟฟ้าและเขื่อน กรณีเขื่อนจะมีพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ทั้งที่ราชพัสดุ ที่ของกรมป่าไม้ ป่าสงวนแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช นอกจากนี้ยังครอบคลุมพื้นที่ของหลาย อปท. โดยบาง อปท. ไม่มีตัวเขื่อน แต่มีที่เก็บน้ำ

๒. กรณีทรัพย์สินของ กฟผ. ที่เกี่ยวเนื่องหลายพื้นที่ควรให้ อปท. ชักซ้อมตกลงกันในการออกใบประเมินให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน กฟผ. ควรทำการบันทึกรายละเอียดข้อมูลในแต่ละพื้นที่ว่ามี อปท.ใดเกี่ยวข้องบ้าง

๓. กรณีบ้านพักพนักงานของ กฟผ. จะต้องเสียภาษีในอัตราที่อยู่อาศัย

๑๗. หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม แต่ไม่มีประเด็นชักซ้อมความเข้าใจ

ประกอบด้วย ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ได้รับทราบว่าหากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๖๓๘๖

สำเนา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ นร ๐๑๐๗/๕๔
ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

ตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ว่า

๑. รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และกรมทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

สุภาพร กิตติเดโช

(นางสาวสุภาพร กิตติเดโช)

ผู้อำนวยการกองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๔ (กานต์พิชชา) ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th (เฉลิมขวัญ/อริศรา)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dcab@soc.go.th